

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
Félévre . . . . . 5 " " " "
Negyedévre . . . . . 2 " " " "
Egy hónapra . . . . . 1 " " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ

Hirdetési díj:

Mat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzárú hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Haza és szabadság.

E szép és felemelő cím alatt nem kisebb ember, mint T ü r r István hazánkfia, olasz altábornagy ír cikket a „Magyar Hírlap”, múlt vasárnapi számába az angol-bur háború alkalmából a háború okát érintve az angolokat és burokat is jellemzőleg, amely ez utóbbiak iránt a rokonszenvet méginkább megerősíti mindazokban, akik a Haza és S z a b a d s á g varázs-eszméink hatása alatt állva eddig is rokonszenvvel és áldással kísérték, ez eszmék varázs-ereje által, a hősiesség ujkori csudáit művelő maroknyi népet dicső küzdelmében.

T ü r r maga is szabadság hős, még pedig a marsalai ezer közül, megtudja becsülni a nemzetek szabadságának értékét, hiszen elhagyva az osztrák hadseregben megkezdett s fényes jövőre is kilátást nyújtó pályáját; — a szabadság elnyomói közül, maga és a szabadság kivívásáért ontotta vérért, tette kockára életét — tehát szavait úgy lehet tekinteni, mint illetékes bírálatot és pedig nem olyat, a mely egyoldalulag a szabadságharcosok iránt elfogult indokolatlan részrehajlásból származó kedvességéből eredne, mert hiszen, tudvalevőleg ő az angolokat szívéből s még Viktória királyné iránt az osztrák hadbíró-ság által reá kimondott halál-ítélet alól megszabadításáért, a hála mély kötelezettségéből is szerette. Az ő bírálatát ennélfogva ez ügyben részrehajlatlan — tehát az angolokra nézve annyival le-sujtóbb.

A mi olvasóink olyanok, akiket a „Haza és Szabadság” iránti olthatatlan érzés lelkesít s akik a szabadságért való küzdelemben kifolyt vért és azt a kinek szívéből omlott, megtudják becsülni s szavait Ige-értékűnek tartják . . . Nem hisszük tehát, hogy Türr altábornagynak „H a z a és s z a b a d s á g”, című a „Magyar Hírlap” számára írt cikkét is ne szeretnék olvasni . . . kívánságukat elégitjük ki, azt lapunkba átvéve:

Nizza, Febr. 8.

Angol politikusoktól egyre kapom a leveleket, melyekben helyeslik a Chamberlain felett gyakorolt kritikámat. Nemcsak radikális és liberális képviselők keresnek föl ilyen levelekkel; a napokban sir Leonard Courtney, a konzervatív párt egyik vezéralakja írt nekem és sorait csak azért nem teszem itt közzé, mert írójuk nem hatalmazott fel kifejezetten arra, hogy nézeteit nyilvánosságra hozzam.

Nagyon érdekes látogatóim voltak a napokban Angolországból. Smith Sá-

muel parlamenti tag és Capper Samuel James, a békeliga egyik apostola kerestek föl, hogy eszmét cseréljenek velem a délafrikai eseményekről. Hozzájuk csatlakoztak főtisztelendő Murray Michel dr. egy 84 éves aggastyán, aki 15 nyelven beszél és bejárta a világot, többek közt Kelet-Indiát és Transzvált. Johnson liverpooli lelkész és Fraser James birkenbeadi lelkész.

Behatóan vitakoztunk a napikérdésről. Azt a felfogásomat hangoztattam hogy Angolország ezt a háborút, mely annyi bajt okozott neki, elkerülhetne volna, ha nem hallgat vala olyan államférfiakra, akik nem ismerték a megtámadott két köztársaság viszonyait és tévedésbe engedték magukat ejtetni önző, de ügyetlen üzerek által.

Némileg érthetővé teszi az angol politikát az, hogy már a hágai békeértekezleten, a nagy katonai hatalmak békés szándékait jórésben éppen a katonailag oly gyöngye Angolország ellenzte legszigorubbán. Igaz, hogy az allandó békebíró-ság tervét éppen az angol kiküldött, sir Pauncefort Julian javaslatára fogadták el, de azért Angolország még sem akarta a transzváli ügyet választott bíróság ítélete alá bocsátani. Pedig ez a bíróság bizonyára figyelembe vette volna az angolok jogos és méltányos kívánalmait.

De hát voltaképp mi is az, ami az angol kívánalmakban jogos és méltányos? Az utilanderekről a legeltérőbb adatokkal hozakodnak elő; hol azt halom, hogy ők kétannyian vannak mint a burok, az adóknak pedig a négyötöd-része terheli őket.

Am a képviselőválasztási jog kérdését nem szokás merőben számtani alapon megoldani. Így pl. a jelen esetben figyelembe kell venni, hogy az utilanderek, ha 56.000-en vannak is, nem igen alapítottak Transzválaban családot. Majdnem valamennyien ideig-óráig dolgoznak ott, legnagyobbbrészt munkások és alkalmazottak, akik kénytelenek volnának a néhány angol nagyvállalatnak a parancs-szava szerint szavazni. Minden elfogulatlan embernek el kell ismerni, hogy ilyen élelmes kombinációba Krüger elnök nem mehetett bele.

Egyik látogatóm azt a kérdést intézte hozzám, hogy miért fordult az egész Európai közvélemény Angolország ellen?

Erre azt feleltem, hogy ebben bizonyára semmi része sincs az elfogultság-nak. Én magam pl. a „Standard” bécsi levelezője előtt még külön hivatkoztam arra, hogy Viktória királyné nekem az életemet mentette meg: szívesen elis-

merem, hogy az angolok sok nagy szolgálót tettek az emberiségnek.

De hát az angol publicisták és politikusok sem szokták kimélni más népek érzelmeit. Lord Roseberry a minap vette szemükre honfitársainak, hogy a világ egyik legrégebb kulturnemzetét — »dekadens nép«-nek, egyik nagy birodalmát a »sötétség országának« nevezgették.

A jelen kérdésben meg éppen sok meggondolatlan szó esett vezető férfiak ajkairól, úgy, hogy a hátrálás nagyon meglelt nehezítve az angol nemzetnek. Az államférfi első kötelessége, hogy sohse nyilatkozzék a pillanatnyi izgalom hevében: sohse feledje el, hogy szavaiért felelős az a nemzet, melyet ő képvisel.

Most az angol nemzet benne van a csávéban és látogatóim azt kérdezték tőlem, hogy mit tartok a háborúról katonai szempontból.

Nagyon bajos dolog véleményt nyilvánítani olyan hadműveletekről, amelyeknek szinterétől 10—11000 kilométernyire vagyunk. Ugy látszik, Buller tábornok a hadihajók ágyuival is remélt győzni. Csakhogy nem számította ki, hogy azok a szörnyetegek csak a tenger sima tük-rén félelmetesek, de hegyeket mászni nem tudnak.

Tizenkét-tizennégy ökör se bír el egy ilyen ágyut: viszi, de kétségbeeső lassúsággal. Ezért Long ezredes Colensónál nem is várta be az öreg ágyukat, hanem a könnyű tüzérséggel sietett a gyalogság segítségére. De mire a tűzvonalba ért, a burok halomra lötték a tüzeiret és a lovait.

Küldhetnek az angolok Natalba még sok ezer embert, de, hacsak a hegyeket nem tudják lebontatni, nem fognak boldogulni, mert a boerok kitűnően válogatják ki a támadó és védelmi hadállásokat. Tiszteik nem jártak katonai akadémia-kba, de azért bámulatosan értenek a terep kihasználásához.

Azután meg, úgy látszik, hogy bármit beszélnek is a nagy tudományu magas hivatalu urak, a nép őseréje is számít; az egyes katona, aki önállóan cselekszik, ér annyit, mint az 1-es után bigyesztett zérusok sorozata.

A boerok egyéni tulajdonságai, melyeket Chamberlain régebbi beszédei nyomán méltattam a Magyar Hírlap hasábjain, fényesen beváltak. A régi Chamberlain bölcsőbb volt, tisztábban látott, mint a mai.

Ami pedig az angolokat illeti, eszembe jut egy érdekes legenda; úgy hiszem Laboulayenál olvastam, aki viszont a Talmudból merítette.

Mikor az Isten megírta a Tizparan-

csolatot, nem nyilatkoztatta ki azokat mindjárt Mózesnek. Előbb más nemzeteknél tett próbát. Első sorban is Edom fiához fordult:

— Akarjátok-e a törvényeimet?

— Mi van hát a te törvényeidben? kérdezték az Edomiták.

— Az van bennük, felelte Jehova, hogy "ne ölj!"

— Akkor nekünk nem kell a te törvényed, mert apáink öltek, mi is öldökölvélünk.

Ekkor Jehova Izmael fiához, az arabokhoz fordult:

— Akarjátok-e a törvényeimet?

— Mi van a te törvényeidben? — kérdezték az Izmaeliták.

— Az van bennük, — hogy "ne lopj!"

— Akkor nem kell nekünk a te törvényed. Az apáink lopásból éltek és mi is lopással élünk.

Ez a legenda jut eszembe, mikor az angolok politikáját nézem. Közvetlenül a hágai békeértekezlet után nekik lett volna alkalmuk elsőkül érvényesíteni az orosz czár nemes eszméjét és egy vitás ügyüket választott bíróság elé terjeszteni.

Nem tették, mert nekik nem az igazság kellett, hanem az osztatlan hatalom Dél-Afrika felett. Mások is ábrándoztak erről az osztatlan hatalomról. Erre törekedett Róma és erre törekedett I. Napoleon. Rómát a barbárok, I. Napoleont a szövetkezett európai hatalmak verték le. Most egy 320 millió lélek felett uralkodó birodalom kelt harcra egy kis ország ellen, melynek 300,000 lakosa sincs. Ezer ember egy ellen! És győzött az egy, az ezer ellen! Mert hát, bármit mondjanak is, varázsereje van még annak a két eszmének, amit úgy neveznek: H a z a és S z a b a d s á g!

Üdvösség!

A Debreczeni tárczája.

L-né Fannytól.

Üdvösség a szerelem boldogságának órája, mikor a lélek mélyeséges vágygallyal egy rokon lélekkel párosul. Mikor a szív édes szerelmével rokon szívre talál s mikor az érzellem minden óhajta életre kel, de mégis ember tud lenni az ember az indulatok felett. Ily órák átálat minden percze: üdvösség!

— Be rég is nem lattam. És a karcu szöke asszony remegő kezét nyújtja a belépő barna férfinek.

— De sokat gondoltam magára Elza!

— És én... suttog a nő, magánál a lelkem és képzeletbe ide varázsoltam. Ilyenkor beszélek vele, átálmodok minden együtt töltöttórát! Ha aztán a lelkem édesmámorából a rideg valóra ébred, — úgy faj. Minden léptemre örködő környezetemből szeretnék megszökni, erdők magányába, ahol csak suttogó lomb és uőma csend honol. . . De én még is futok J e n ő . . . Tudja hová? Ide ni, ebbe a zsölyébe. É: Elza arczaru ellűnt a boru, édes csengő kacajjal tette fehér kezét a vörös bársonyos duzzadó párnakra.

— Itt szokott maga ülni és ez a hely csendes boldogságról beszél. . . Itt ülve úgy érzem, hogy velem van és lelkem oly végtelenül boldog!

Debreczen, február 13.

Szél Kálmán Bécsben. Szél Kálmán miniszterelnök, vasárnap reggel 6 óra 25 perczkor Bécsbe érkezett. Szél Kálmán miniszterelnök felhivatalosai hangsúlyozták, hogy csak azért utazott Bécsbe, hogy a király előtt jelenést tegyen a folyó ügyekről, a melyek halasztást nem tűrnek. A király délelőtt 11 órakor fogadta a miniszterelnököt, a ki több mint másfél óra hossza alatt időzött a Hofburgban. Szél Kálmán miniszterelnök mostani bécsi időzése alkalmával politikai személyiségekkel egyáltalán nem érintkezett. Mindössze gróf S z é c h e n y i Manó, a király személye körüli miniszterrel volt barátságos összejövetele, a melynyiben a kihallgatás után együtt reggeliztek. A miniszterelnök már délután 2 órakor szándékozott Budapestre visszaérni, de utazását elhalasztotta; délután 4 órakor pedig nem utazhatott el, mert a pozsonyi alagút beomlása okozta forgalmi akadály miatt sokaig kellett volna Pozsonyba vesztegelnie. Így aztán este ellátogatott a Theater an der Wienbe és az előadás végeztével este 11 órakor Bruckon át Budapestre utazott.

A miniszterelnök most már hosszabb ideig nem fog Bécsbe ellátogatni. A király ugyanis a hét folyamán Budapestre érkezik, a hol huzamosabb ideig fog időzni és ez idő alatt az osztrák miniszterek is el-el fognak látogatni a magyar székes fővárosba, a hol elég alkalmuk lesz magyar kollegáikkal értekezni.

Schmidt államtitkár lemondása. — Schmidt József a kereskedelmi miniszterium államtitkára, csakugyan beadta állásáról való lemondását, minthogy az országos magyar központi takarékpénztár vezérigazgatójává választotta. A távozó államtitkár — természetesen már mielőtt lemondását beadta — aláírta a szerződést, a mely őt az illető pénztárhoz köti.

A képviselőház ülése.

A tegnapi — febr. 12. — ülést Perczel D. fél tizenegy órakor nyitotta meg a képviselők lassu gyülekezése miatt.

A szombati ülés jkvének hitelsítése S z a l a y Károly egészségi okokból 6 heti szabadság iránti kérvénye bejelentése s a kérelem megadása után áttértek a napirend szerinti, a költségvetés részletes s ebbenis elsőhelyen az udvartartási költség tárgyalására.

H a l m y Jenő remegő ajkához emelte Elza kezét. Sugár férfi alakját, nehéz gobelin függönyök mögül, egyes játszi napsugár ragyogta be. Fekete szemének égő párja vágy és szenvedélyről beszélt: de férfiasan szép vonásait határozottság, akarat erő uralta.

— Imádom Elza! A férfi hangja édes boldogsághoz remegett. — Mindig vele vagyok! Ott van álmaimban; minden gondolatom lenyét szívi körül. Szeretem a lelkét és egész valóját!

A fiatal nő fölnevet boldogan, talán nem is tudja, hogy érzelmei vágya lüktet a hangban, tekintetében. Ott vibrál a szerelmi láz minden idegében s pajzán negéddel sugja bizalmasan:

— Mily boldogság, hogy elégedett velem! Maga az étem üdvössége; magáé Elza minden lehelletem.

— Óh Jenő! Mert hogy élettársa nem lehetek!

Halmly Jenő sarkon fordult, hullámos haját idegesen simítja át, mintha egy kínzó gondolatot szeretne eltörölni. . . S mintha a száműzés rosszul sikerülne, fáradtan ereszkedik a puha zsölyére. Par másod perczig tart, aztán a férfi indulatos akarata karmira festi erőlyes vonásait. . . Elza! és ez az óra is enyém!

A szöke asszony egy percze a barna férfi vállára hajtja fejét, de könyv reme

K o s s u t h Ferencz szólott először ehhez. Nagy az udvartartási összeg. Nekünk nem az a feladatunk, hogy az osztrák császár hanem hogy a magyar király udvarának fényét emeljük. Ez nem felel meg a magyar államezmenek; de az sem, hogy a közös hadsereg nyelve kizárólag német, nemcsak hivatalosan, hanem a társadalmi érintkezésben is. A király környezetében olyanokat is látunk, a kik gomblyukaikban b u z a v i r á g o t hordnak. Nincs megelégedve a költségvetéssel. Határozati javaslatot nyújtott be:

— A képviselőház utasítja a kormányt, hogy az önálló, állandó magyar udvartartás teljes kielégítése végett tegye meg a szükséges lépéseket és fejezze ki a király előtt a nemzet óhaját, hogy a Magyar király hoszszabb ideig tartózkodjék Magyarországon.

B e n y o v s z k y Sándor, gf. azon kincsekre mutatott, a melyek ránk nagybecsűek, — de Törökországban vannak. De ott van a hazában is még az Erdélyi grófi család birtokában Mátyás király trónjának mennyezete. Lépéseket kellene tenni az iránt, hogy azok visszazsereztetnének; ez pedig a királyi varpalotában helyeztetnék el.

U g r o n Gábor a Magyar-Nemzet és a Habsburg-ház közötti viszony váhatalanságából induva ki, azt a hatást fejtegette, a mit az udvari élet a társadalmi élet alakulására gyakorol s mily mélye gyökereznek az idegen származású dinasztiaik is, ha igyekeznek nemzetiekké válni. Az ilyeneket válságos időkben elhatározóbb sikerrel támogatják a nemzeti szimpatiaik inkább, mint az állami külső rend. De nálunk az udvar idegen, hozzánk csak vadászni s katonáskodni jár, — a nemzet társadalmi szempontjából fontos küzdelmében nem vesz részt, nem szolgál a magyar társadalom osszehozó csúcspontjává. Elfogadta az udvartartás költségeit, — de legyen hát magyar udvartartás; a dinasztia tagjai is teljesítsék a nemzet iránti kötelességeiket.

S z é l l K. most is, mintha a minden jól van, minden jól lesz kormányzasi frázis elép volna — kijelentette, hogyha a királyi palota kiépül, a király hosszabb ideig tartózkodhat Magyarországon, akkor hát lesz magyar udvartartás is; (?) hangoztatta, hogy ebben is már sok minden történt. — Beszédét különben Kossuth F. határozati javaslata ellen irányozta, a mit a többség készségesen el is ejtett.

szép, hosszú pilláin. Aztán csöndesen suttogják: »Mily édes boldogság!

— De jöjjön barátom! és a nő libegve röppen a mellekszobába. — A férfi nyomon követi. Jenő tekintete gyönyörrel pihen a teljes női termeten, ki most nem urnó, csak szerető asszony és saátkezűleg kinálja: — Chartreuse, igyék az egészségemre. Halmly fenéig üríti poharát.

— Most nézze virágaimat, nemde illik az élő dísz a szalon sarokban?

A női fogadó csupa nippé, finom izlés. Duzzadó keretek, költői rendtelenséggel persa puha szőnyegen. Óriási tükrök, gyöngyház foglalattal; itt-ott egy márvány szobor is, pompás váza, sevrési porcellán, herendi csebecsék és — és minden az édes asszony kéznek nyoma, hisz Elza ott élt, benne lakott. Egy piczi asztalon elefantcsont borítású könyvek. Kis József legendája, mellette Madách. »Az ember tragédiája.« stb. A falon női szépségek sorát, az erdő mélabus alkotnyának egy-egy vázlata váltotta fel.

Nézd meg környezetét, megösmérod a nő! Ez az Elza lelkének visszfénye, fény és boru, vidor csapongás, vágy és mélyeség fájdalom! De most az élet üdve lengi át, a mint ott áll szeretve — szeretőn.

— Nézze Jenő, nézze. E virág szirmain egy kicsi póknak háója, melyben féyes bogárka vergődik! Lássá barátom, ez maga az én szerelmemben!

Az országgyűlés költség-telénél Kossuth ismét két hat. javaslatot terjesztett be az iránt, hogy küldjön ki a Ház egy 24 tagú bizottságot a választó kerületek új beosztása iránt. Majd a választási visszajelzésekről emlékezett meg. A kuriai bírásokban kontemplált fuvardijak ajtót nyitnak a visszaéléseknek. Sürgei a községenként való titkos szavazás. Választási jogot reklámál mindazok számára, kik védkötelezettségüknek eleget tettek. Ha ároza'i javaslatot ad be a fuvardij eltörölése, a községenkénti szavazás és a választói jog nagyobb mérvű kiterjesztése iránt. (Helyeslés balfelől, t. i. szavazó joggal birjanak mindazok, kik védkötelezettségüknek megfeleltek.)

Barabás Béla azzal töltötte meg Kossuth óhaját, hogy a képviselők száma a leszállításának eszméjét vetette fel és egyszerűsítendő hozta is, hogy a képviselők képviselői befolyásukat magánügyek érdekében ne érvényesítsék.

Ugron még tovább ment mint Kossuth F. az a l t a l a n o s s z a v a z a t j o g o t követeli.

Széll szerint már a választások tisztasága érdekében a kuriai bírásokkal már sok történt, be kell várni, miként valik be az új törvény. A fuvardijknál vesztegetéseknek nem szabad előfordulniuk, a törvényhatóságok által megzabott tarifát nem hagyta helybe utasította azokat más szabályrendeletek alkotására.

Az általános szavazatjog nálunk még nem aktualis és nagy ugrás volna, bár elismeri, hogy az intelligens munkásszótly érdekében kell tenni valamit.

Buzáth F. Kossuth hat. javaslatát; Polónyi pedig Ugron követelését támogatta, különösen kiemelve, hogy az általános szavazatjoggal alkotott lenne az igazi népképviselő, a mostani oszályának — képviselő ellenében.

Marjay Péter: Kossuth Ferencz határozati javaslata mellett szólalt fel röviden. Fogalkozott Széll miniszterelnök beszédével, a melyből azt vette ki, hogy a miniszterelnök is helyesli Kossuth Ferencz javaslatát. A szabad-lvűpárt méltelyezte meg a fuvardijakat, nem szükséges erre törvényjavaslat, ha akarják, hát fizessék meg a fuvardijakat, de ne oktrojálják ezt a függetlenségi választókra is. Nem helyesli a képviselők számának leszállítását, mert akkor alig fog valaki dolgozni, ha most is csak néhányan dolgoznak, ez korrumpálná még jobban a képviselőházat, és a tör-

Elza eltépi a hálót.

— Repülj boldog jövőd után... De nézze, a bogár visszater a virág szirmára. Élvez szint, illatot. De ha gondatlanul fészket itt megvetné, az irigyen ralesó pók ki-zivná vérét, életét; mint a maga jövőjét, létét összetörné, boldogságunkat nem sejtő környezetem! De lássa, a kis bogár még sokszor vissza fog térni, a virág legjobb barátja lesz, megérti, szeretón. Én is számítás, önzés nélkül szeretek igaz, tiszta érzellemmel. Utolsó szavai elhaltak; a férfi szinte vaserővel karolta át a nőt!

Jöjjön Elza, jöjjön. Mért remeg hát? És az asszony odasimult a puha bársonyos zsölyvéhez, a melyen Jenő ült. Kéz kézben, egy percre ajk az édes ajkon pihent.

Az idő előre haladt. Az áblak üveg-tábláira már sötét fátyolat borította az ósz. Csend, néma csend köröskörül. A férfi szilaj érzelmének játéka lehet most a nő. A cseléd-ség messze a konyhákban. A néma park fái nek hulló levélboritka zajtalan földi a kanyargó utat. Az arisztokrata család elutazott, csak a nőt tartotta vissza a sziv. Ott térdel boldogan, megadón... a férfi látja, nézi. De nem fut, nem is követel. Lelkük forrt össze annak tudatában, hogy a boldog szerelem óra — mikor szeretet öröködik a szenvedélyeken — maga az üdvösség.

vényeket még nagyobb önkénnyel boznak, mint most.

Szünet után

Holló Lajos meg már éppen azt kérdezte meg Széll-től, hogy mikor lesz hát az általános szavazat-jog aktuális, mert már 30 év óta mindig azt hallja a min. elnöki szék-ről, hogy nem aktuális.

Aztán szavaztak. Kossuth hat javaslatát, mely mellett csak a függetlenségi és néppárt szavazott, ismét elejtettek.

Az a l l a n d ó o r s z á g h á z é p i t e s e n é l

Kossuth Ferencz; Nagyon örül annak, hogy a magyar államiaságot monumentális épület fogja képviselni a Dunaparton. Most épül az új királyi palota. A királyi palota üres lesz, de az új országház olyan népes lesz, hogy még Munkácsi képe, a Honfoglalás sem fér bele. Kérdi a miniszterelnököt, hogy végre elhatározzák-e már, hogy a Munkácsi képet nem helyezik oda.

Eszmecsere után, mivel az új országházban sem fér el Munkácsi képe, végre megnyugodnak a min. elnök ígéréteiben, hogy a képzőművészeti muzeumban csinálnak neki alkalmas helyet.

A k ö z ö s ü g y i k i a d á s o k n a l

Kossuth Ferencz ki elentette, hogy az ő pártja soha közösgyi költségeket nem szavazott és most sem szavaz meg. Helytelenül, hogy a közösgyi költségek e g é s z é v r e vannak bealtitva a budgetbe. Holott a kvóta csak f é l é v r e van megallapítva. Budgetjogi szempontból ezért ez ellen kifogást emel.

Széll Kálmán válaszában értelmé szerint a mi alkotmányjogunk olyan elasztikus, hogy azon ilyen sérelmekkel „alkotmányos baj nem legfeljebb egy kis arithmetikus történhetik.

Kossuth Ferencz most személyes kérdésben szólalt fel és csodálkozását fejezte ki azon, hogy még olyan lelkiismeretes ember is, mint Széll Kálmán, törvénytelenséget képes elkövetni. Mire

Széll Kálmán kijelentette, hogy miután a költségvetés egész évre állapított meg s nem lehet tudni, hogy a kvóta a második felévben nem szenved-e változást, ő hajlandó a költségvetési törvénybe egy külön §-t felvenni, hogy ezt kifejezésre juttassa.

Holló Lajos beszédét már elhalasztották.

Elnök: megállapítván a legközelebbi ülés napirendjét, az ülést 2 órakor bezárta.

KÜLFÖLD.

A Reichsrath egybehívása. — A Reichsrathot e hónap 22-ére hívták össze működésének folytatására. A képviselőház elnöke már szét is küldte az első ülésre szóló meghívást s minthogy a Reichsrath csak el volt napolva, az első ülés napirendjén ugyanazok a tárgyak lesznek, a melyek a dec. 20-iki ülés napirendjén voltak, kivéve a bizottsági választásokat és az igazságügyi bizottság jelentését a birtok estek kikaraktésénél való illeték és bélyegmentesség dolgában, mert ezt a jelentést a Ház már elintézte. A régi napirendhez járul még az igazoló bizottság jelentése Potocki gróf. Moysa lovag, Fochler dr. és Türk Károly időközben megválasztott képviselők mandátumáról.

A szudáni csapatok. Egy Febr. 11-ről kelt kairói távirat jelenti: A hatóságok mélyesen halgatnak a szudáni csapatok felgyelmezetienségéről. — A dolog azonban, ugy látszik, nagy arányokat öltött. Ugy mondják, hogy a benszült katonatisztek nagyon kompromittálva vannak.

Az amszterdami fanatikus gyilkosok. Amszterdamból tudósítanak, hogy annak a szektának a vezetőjét, a mely vallási örületből gyilkolt, negyvennégy társával együtt az örülték háza b a zártak. Odaválók, de ezzel azonban nincs vége a rettenete

dolognak. A lakosság magatartása egyre fenyegetőbb. Serrnek, a szekta fejének bocsét, aki teljesen ártatlan, megfogtak és a M a a s folyóba fullasztották. A tüntetés — a fanatikusok ellen egyre tar.

A szénbányászok sztrájkja. Ausztriában nem sok sikere van a munkások és a munkaadók tárgyalásának. A munkások nem nyugosznak bele semmiféle ígérethe, s nem fogadoak el semmit, míg a nyolcz órai munkaidőt sztrájkjukkal meg nem teremthetik. — Morva Osztrauban a sztrájkbizottság elhatározta, hogy nem fogadja el a bányatulajdonosok föltételeit és a munkásokat a sztrájk folytatására bizdítja. Tegnap tíz ezer munkás gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy addig nem is folytatják a tárgyalást, míg a nyolcz órai munkaidőt meg nem kapják.

A háboru.

Ladysmith szorult helyzetében, gondolhatunk arra, hogy miután Buller ellen elvonták az ostromló sereg tetemes részét s még a Hosszu Tamás-t is W h i t e felhasználja a kedvező alkalmat a kirohanásra. Szombaton megis tette ezt, hogy az oránzi burok táborán áttörjön. Elkeseredett harc fejlődött ki, amelynek eredményéről eddig még nem érkezett hír.

White tábornok e legutóbbi kirohanása tehát nem sikerült, mert ha sikerült volna, az angol táviratok már régóta megvitték volna a hírt a világnak. S Londonban most ismét szerfölött aggódnak Ladysmith sorsán. White tábornok egyedül abban reménykedett, hogy Buller tábornok fölszabadítja s most hogy Bullert annyira megverték ismét a burok, — hogy jóformán mozdulni sem tud, elveszett minden reménye. Élelmiszere s lővészere fogytan van s maguk az angol táviratok is beismerik, hogy White legfeljebb még két héig tarthatja magát.

Ha pedig Ladysmith elesnék, akkor fölszabadul a buroknak mintegy tízezer főből álló cernirozó serege s lemehet a fokföldi harctérre, a hol Roberts lord maga készül betörni Oránzsba. Joubert már eddig is jelentékeny erőst küldött a Koleszberg körül táborozó buroknak, s az a huszonezezer főnyi angol sereg, amely délfelől fenyegeti Oránzt, nem fog olyan könnyen előre mehetni, mint ahogy azt Roberts reméli.

French tabornok maga azt jelentette szombaton Rensburghól, hogy a burok megszállva tartják az Oránzsba vivő összes utakat, hanem az angol sereg jobbszárnyán folyton nagy veszedelemmel fenyegetik. Gatacre Sterkstomból nem tud előyomulni Roberts parancsa szerint, sőt mivel a burok a minap visszaverték nem tud egyesülni Keely-Kennyvel és Frechessel sem.

Modder Riverből nem mozdíthatja el Buller egész haderejét, mert attól fél, hogy akkor Kimberley elesik. Londonban is beszél már, hogy Roberts lord eredeti tervének a kivitele nagy nehézségekbe ütközik. Seregeit nem tudja egyesíteni, French, Kelly-Kenny serege és az ujabban érkezett hetedik hadosztály pedig együttvéve sem elég arra, hogy a biztos siker reményében Roberts front-tamadást intézzen a Fokföldről Oránzs ellen.

Legalább kétszer ekkora seregre, legalább övenezer emberre volna szüksége, hogy míg a két s arnyon az ellenséget lekötve tartja, a sereg zöme megkísérelje valamely ponton az Oránzs-folyón aló atkelést. Azt a tervet is fölveti már a távirat, hogy Buller fölhagy végképpen fölszabadító hadniveleteivel s maga is csatlakozik Robertshez, vagy más ponton igyekszik Oránzsba betörni. Am a burok, a kik rendkívüli mozgékonyáguknál fogva mindenütt birtelen megjelennek, a hol az ellenség valamely helyet fenyeget, az oránzi határszorosok védelméről is gondoskodtak már. Sokkal valószínűbb azonban, hogy Buller ez idő szerint nem is gondol újabb támadásra, hanem megelégszik, ha Springfildben, a hova visszavonult, serege kipihensheti a legutóbbi órák veszteségét. Ha Ladys-

mith közben elesnek, Bullernek itt sem volna maradása, mert akkor a burok támadóag lépnének föl ellene.

London, febr. 12.

A Times mai számában a következőket írja: A legújabb események után el kell készülnünk Ladysmith elesésére és az ezzel járó fájdalmas megaláztatásra és a megadással kapcsolatos erkölcsi következményekre.

A burok harcmodora

Egy porosz vezérkari tiszt a következő érdekes cikket írta a »Berliner Localanzeiger«-ben a burok harcmodoráról:

Midőn a legelső hírek érkeztek meg a burok győzelméről, az egész világ álmélkodva állott az események előtt. Ha azonban jobban szemügyre vesszük a burok és afrikai bennszülöttek 200 év óta divó harcmodorát, lehetetlen el nem ismerni, hogy a szabadságharczot vivó burok nemcsak a szervi hibában szenvedő angol sereget, de bármely más szárazföldi sereget is egynehányszor okvetlen legyőztek volna. A rendes szárazföldi sereg európai fogalmak szerint ha támad, először az ellentel erős előőrseit veti vissza és azután kerül tűzre a ellenséges hadsereg zöme.

Afrikában azonban ez a támadás módosul, mert az ott az előőrsek rendszerint nagyon gyengék és főszerep sincs ott, a hol az előőrsek elhelyezése szerint lennie kellene. Az előőrsek csak egyes emberláncolatból áll; a fontos helyeken van csak.

Ha támadás történik, akkor az ellen-seregnek érejtéteszik ezek az őrsök, hogy a nyomba utána következő zömét a seregnek vehessék közvetlen puskatüze alá addig a míg lehet.

Egy pontot oly ügyesen hagynak el, hogy az ellenség nem is mindjárt veszi észre. Minden földszakadást felhasználnak. A sziklás talajon nyomok nem látszanak; s már előbb elhatározott gyülekező hely több óra távolságra van; az ut sohasem vezet egyenesen és alkalmas arra, hogy az esetleges üldözőket hátban is megtámadják.

A legtöbb előnyök, hogy kitűnően tudják megválasztani a támadásra vagy a védekezésre alkalmas helyet. A burok sohasem fog egy előreálló, szembetűnő helyet foglalni; inkább valahova oldalát húzódnak, a honnan nem lehet belőle semmit sem látni.

Sánczokat három—nyolcz ember számára építenek; félköralakunak és négy—tíz láb átmérőjűek. Tulajdonképen csak derékmagasságig érő, egymásra halmozott szikladarabokból állanak. E sánczok gyakran teljesen üresek, s csak arra valók, hogy az ellenség figyelmét odavonják.

A védők egész máshol vannak; óvatosan belyezkednek el meredélyek szélein, utkanyarulatoknál, a hol a fedezve előre nyomuló ellenséget is puskatüz alá foghatják, meg a kellő időben látatlanul visszavonulhatnak. Ha valamelyik sziklán egy kalap látszik, az még nem azt jelenti, hogy mögötte egy sut harc-os is van, — mint a hogy a kalapok általános hiányáról sem lehet egyben a burok teljes hiányára is következtetni.

Ily körülmények között a védőnek meg annál is nagyobb az előnye, mennél jobb a fegyvere: ez magyarázza meg azt, hogy az angolok vesztesége mindjárt az ütközetek elején oly nagy.

Gyakran megtörtént az angol sereggel, hogy szűk hegyi utakon vonult az elrejtve tel-selkedő burok szemé előtt, a nélkül, hogy egy szál burok harc-ost is észrevett volna és csak akkor ebredt a veszély teljes tudatára, a mi-kor 200—400 méter távolságból pusztító sor-tüz fogadta. Ilyen védelmi módor ellensu-yo-zásául szolgálhat a burok régi praxisa.

Hol az európai még csak nem is sejt semmit, ott a bennszülött már lát, éles szemek-vel vizsgálják maguk mögött is a vidéket. Vonulásuk a következő módon történik: elő-l elszórva haladnak egyes harc-osok: utánok következnek az egyes csapat testek kettes, hármas sorokban, a mint az uttest megen-

gedit a csapattestek között lehetőleg nagy a távolság. Sűrűn használják a távcsöveket, mindenki úgy pihen, hogy fegyverét az első perczen képes használni. Ha megakarják tá-madni az ellenséget, elszórt kevés emberből álló vonalakban teljesen körül kerítik, az egyes lövészek között a távolság gyakran több mint 20 láb, ilyen módszerrel aránylag kevés ember nagy erőt fejthet ki és kevésbé van kitéve az ellenséges puskatűznek, Európai hadsereg eljen úgy herczolnak mint a fene-vadak ellen, úgy veszik a puskacsó elé, hogy ne is tudja, honnan éri a lövés. Ezt a mod-szert követik a burok a Modder, Colesberg, Dordrecht és a Tugela menten. Buller tábor-nok megkísérelte őket bekeríteni, mikor 30.000 emberét két részre osztva, az egyiket a Trich-ard gázló felé nyugatra, a másikat Colenso felé keletre küldötte. Hogy hogyan sikerült ez az operáció már látnak.

Három hónap mulva megkezdődik a szá-ras évszak, a vízhiány miatt Oranje állam-ban semmiféle nagyobb operációba nem lehet bocsájtkozni. Már ez is elég ok arra, hogy Anglia minden erejét megfeszítse, hogy hama-rosan merjen döntő c-apat a burokra. Ugy hírlik, hogy Durbanban már még egy angol hadtest szállott partra s most Ladysmith előtt összesen öt áll. Tény, hogy ott nem bántaná őket annyira a vízhiány, s minthogy közel van a tengerpar. ellátások nem ütköz-nék olyan nagy akadályokban, ámde a Sárkány-hegység sziklái ki üntő talajt kepeznek a bu-roknak, a hol egy marék ember egy kisebb fajta sereget befekig képes feltartani. Messze területre elnyúló hegyi harc lenne az, a mely-ben a burok minden európai sereget leverné-nek, ha csak a burokot óriási túlerővel szinte agyon nem szoritjáb. Ebben a hegyi harcban az angol lovasszereket nem lehetne haszná-lni s ezért ez k a déli harcztéren levő másik három hadtesthez csatlakoznának, czéljuk pedig Ladysmith-t igyekeztek szabadá tenni. Addig azonban, míg e hadtastek, (6. 7. 8.) teljesen harc-képesek lesznek, Ladysmith is meg Kimbérley is régen megadhatják magu-ka-t a másik öt hadtestnél bonyodalmak ke-letekhetnek, a felkelés pedig fokvárosig ter-jedhet.

Színház.

Sulamith.

A tizenharmadik előadás volt tegnap még mindig telt ház előtt. Ha babona-sak lennének, e szám szerencsétlenségének tud-nók be azt az esetet, hogy a harmadik felvo-nás siró jelenetét a kórus, elvesztvén a hangot, teljesen tönkre tette. De nem vagyunk babonások. Ez az első eset, hogy a Sulamith előadásában kifogásolni valót találunk s egy-általán nem vagyunk hajlandók elnézéssel említeni meg e tény, mert az a körülmény, hogy a tizenharmadik előadásban történik meg az efféle, könnyelmű figyelmetlenségre vall a kórus részéről, melylyel egyik leghatasosabb részletét a darabnak tették tönkre. Tessék vi-gyázni. Ennyit megérdemel a tizenharmadik telt ház.

Annál többet gyönyörködhetett különben a közönség a főbb szereplőkben. B ö d i Ella gyönyörű hangja, művészi drámai játéka, mely különösen örületes jelenetében most ra-gyogott talán a legfényesebben, hatalmába ke-rítette a közönséget teljesen. Zugó tapsvihar jutalmazta a művésznő minden jelenését és hogy kasszadarabbá vált a Sulamith, igazán az ő érdeme. Nagyrészt K ö r n y e i, K á l l a y orzozkodtak az est sikerében.

—b—1.

A görög rabszolga. Ez a szenzációs kassza darab folyton telt ház előtt megy színházunkban. A nagy siker arra indította az igazgatóságot, hogy egy kis szerepváltoz-tatást eszközöljön. Irisz szerepét, melyben Sárosi Paula a fiatal kezdő soubrette ért el szép sikert, most P e r é n y i Margit e ki-való színész is tanulja, s a szerepben leg-

közelebb fel is fog lépni. E körülmény még nagyobb érdekességet kölcsönöz a görög rab-szolga-nak, a melyet különben közönségünk nagyon mggkedvelt.

Dóczy József operettje. Színházi kö-rökben beszélnek, hogy Dóczy Józsefnek az országosan ismert jeles debreczeni zeneköltő-nek új operettjét fogadták el a népszínház-ban. Gratulálunk a szép sikerhez a jeles dal-költőnek.

A Tronbadour. Szintársulatunk énekes személyzete a Ninon tanulása mellett erősen készül egy mesésen szép opera a Tronbadour betanulására. A karszobában nagyban folynak a magánszereplők próbái. Az opera a jövő hó elején kerül színre.

Színházi hírek. Tekintve azt az óriási érdeklődést, mely a közönség körében a »Görög rabszolga« előadásai iránt nyilvánul, a színház igazgatósága a szerdára hirdetett Ü d v ö s k e előadását elhalasztotta és helyette ismét kitűzte »C« bérletben a G ö r ö g r a b s z o l g á t. A műsor egyebekben meg-marad, a miat hirdelve volt.

Érdekes estélye lesz csütörtökön színházunknak. Színre kerül a színpadunkon már régen nem adott F r o n-F r o n, Meilbac és Halevy kitűnő színműve, T. Halmi Margit-tal a czímszerepben. Nagyobb szerepeket ját-szanak még a darabban: Fái Flóra, Kiss Irén, Szacsavay, Tanay, Barth, Szathmáry.

Színházi műsor.

Kedden. febr. 13-án »B« bérletben A kis lord. Vigjáték 3 felvonásban.

Szerda, febr. 14-én bérlet 114. szám »C« A görög rabszolga. Operette 3 felvonásban.

Csütörtökön bérlet 115. szám »A« Fron-Fron, Színmű 5 felvonásban.

Pénteken, febr. 16-án bérlet 116. szám »B« A görög rabszolga. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, febr. 17-én bérlet 117. szám »C« Hamlet. Tragédia 5 felvonásban.

Vasarnap, febr. 18-án két előadás; déla-után 3 órakor félhétárakkal: Debreczen holdban. Látványosság 10 képben. Irta Than Gyula.

Este 7 és fél órakor rendes helyarakkal, bérletszűnetben: Félhő Klári. Eredeti népszin-mű 3 felvonásban. Irta: Rátkay László.

Hétfőn, febr. 19-én bérlet 118 szám »A« A görög rabszolga. Operette 3 felvonásban.

H I R E K.

* A városi közvilágítás. A lapunkban is bőven ismertetett, a közvilágításra vonatkozó pályázatot, melyet a »Részvenytársaság villamos és közlekedési eszközök számára« a Ganz és társasággal együtt nyújtott be a vá-roshoz, a tanács tegnapi ülésén tárgyalta. Ki-adta — véleményezés czéljából a közvilágítási nagybizottságnak, a melyet S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester február 20-ikára hív ülésre össze. Ezen az ülésen vitá-ják meg az ad hoc bizottság elékészületeiről szóló jelentések is, a melyek holnap már nyomtatásban is megjelennek. A c z é l Géza főmérnök megbízást kapott arra nézve, hogy az utóbbi fentebb jelölt ajánlat figyejembé-vel a pályázó czégek ajánlatairól könnyen áttekinthető összehasonlító táblázatot ké-szítsen.

Az ötös bizottság tudvalevőleg csütör-tökön tartotta utolsó ülését. Érdekesnek tart-juk ez alkalommal megemlíteni, hogy Aczél Géza főmérnök proppozícióját fogadták el szó-többséggel.

Aczél főmérnök kijelentette, hogy noha a Magyar Forgalmi ajánlata a legolcsóbb, ő mégis a Részvenytársaság ajánlatát fogadja

el. Ezzel az indokolással fogadták el azután a főmérnök javaslatát.

Jeleztük annak idején, hogy a Ganz gyár részvénytársaság is adott be utóajánlatot. Ezt azonban az öös bizottság Komlóssy Dezső és Dobieczy Sándor felszólalása után nem vette tárgyalás alá.

Annyi tény, hogy az augsburgi légszergyár részvénytársaságon kívül mind a három ajánlat komoly. A bizottsági gyűlések után majd a márczius 16-iki közgyűlés fog dönteni, amint hisszük alapos megfontolás után.

Mert az a kérdés, hogy Debreczen városát kiszolgáltassuk-e ismét a külföldi szakmányának, miut eddig, feltétlenül elsőrendű, nagyfontosságú dolog.

* Teljes tanácsülés. A városháza nagytanácsstermében ma délelőtt a tegnapi félben maradt tanácsülési tárgyak elintézésére teljes tanácsülés volt S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt.

* A gazdasági tanintézet ügye. — Sokszor volt már szó arról, hogy a gazdasági tanintézetet mostani helyéről kiköltöztetik a Pallagra. E költözködés igen természetesen építkezéssel jár, melyre vonatkozólag a város és belügyminiszterium között már régebbi idő folytak a tárgyalások. Az építkezés az államkincstár költségére megy ugyan, de kölcsönképpen a város adja a pénzt. — Közgyűlésen tárgyalták az állam feltételeit, melynek bizonyos változtatásával a város 460,000 koronát szavazott meg az építkezés céljaira s a maga feltételeit közölte a belügyminiszteriumnak. Mint értesülünk a belügyminiszter elfogadta a város feltételeit s még ez év folyamán megkezdik a Pallagon az építkezéseket.

* Megyei közgyűlés. Tegnapi délután a vármegyeházában az állandó választmány ülést tartott, melyen a holnap délelőtt kezdődő veendő vármegyei törvényhatósági bizottsági gyűlés tárgyait készítették elő. A közgyűlés f. hó 14-én d. é. 9 órakor veszi kezdetét. Tárgysorozata 36 pontból áll, melyek közül a legfontosabbak a következők: az alispán időszaki jelentéséből, mely általános és kimerítő tájékoztatást ad a vármegye állapotáról több fontos tárgy van.

* Jövahagyott határozatok. A múlt városi közgyűlések ama határozatát, mely a »Nyulas« csárdának 600 ööl területtel együtt utkaparóház céljaira a városi utadó pénztár terhére 500 frt vételárban való elidegenítését mondja ki, a belügyminiszter jövahagyja.

Ugyszintén jövahagyja a közgyűlésnek ama határozatát is, mely a rendőrség bünyügyi osztályának szabályrendeletileg való szervezésénél a miniszterium által észrevételezett pár, inkább a személyzet elnevezésére vonatkozó kifogását tudomásul veszi s annak értelmében intézkedik.

* A pályaudvar ideiglenes épületének építését tegnap megkezdették ugyanazon a helyen, hol a mostani fölvételi épületének átalakítása idején a fölvételi épület volt. Az ideiglenes épület elkészítése után megkezdik az új pályaudvar építését, mely 700000 koronába kerül. Hogy ki nyeri el az új pályaudvar építést, a kereskedelmi miniszteriumban még nem döntöttek el.

* Adomány az erdőőr családjának. Lapunkban közölük volt azt a felhívást, mely adakozásra szólítja fel a jó embereket annak a szerencsétlen családnak felségélyezésére, mely a család fő elhalása után a legnagyobb nyomorban van. Molnár erdőőrrel van szó, kit veszett kutya marta meg s ki pár nappal ezelőtt a leghorzasztóbb kínok között halt meg. Ma Gondy Károly ur 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe, mely eljuttattunk Orosz Sándor megyei első aljegyzőhöz, mint aki az adományok kezelésével meg van bízva. Az erről szóló nyugta a következő:

A »Debreczen« szerkesztőségétől ma napon 10 koronát, mint Gondy Károly ur ál-

tal néh. Molnár József árváinak adott segély összeget mai napon átvettem. — Debreczen, 1900 febr. 13. Orosz Sándor megyei első aljegyző.

* A kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott közgyűléséről hozott tudósításunkból kimaradt, hogy a kamarai közgyűlésen az ipartestületnek az általa létesíteni tervezett betegsegélyező pénztár ügyében a kamarához intézett kérelme is letárgyaltatott. A kamara a kerelmet kedvezően fogadta s a betegsegélyező pénztár engedélyezését javasolni fogja.

* Jubiláló vidéki újság. A Hajdu szoboszlón megjelenő Szoboszló és Vidéke közgazdasági és társadalmi hírlapja az évi márczius hó 15-én ünnepi megfónállásának tizedik évfordulóját. A lapot fónállása óta Fehér Gábor árvaszéki elnök szerkeszti s ez a derék lap már önérettel tekinthet vissza megfútt pályájára.

* Drága ékszer a rendőrségen. Tegnapi d. e. egyik Pacz-utcai ékszerészhez két cselédleány egy igen értékes brostűt vitt eladás végett. Az ékszerész előtt igen gyanús volt a leányok által hozott brostű és ezért rendőrt hivatott, a kivel a két kis leányt a brostűvel a bünyügyi osztályhoz kísértette. Vég Gyula, a bünyügyi osztály főnöke kihallgatta a két leányt és tudakozódott a brostű eredetéről. A két leány azt is állította, hogy lelték a tűt, de nagy a gyanu, hogy loptak. A bünyügyi osztály vezetője ezért felhívja a figyelmet, hogy aki a tűt elvesztette, vagy a kitaló ellopják, jelentkezzék a bünyügyi osztály hivatalos helyiségében.

* A cipész-ipar-társulat társas vacsorája alkalmával a következő sürgöny bocsátatott a kereskedelmi miniszternek:

Nagyméltóságú Hegedűs Sándor ipar- és kereskedelemügyi miniszter urnak Budapest. A debreczeni cipész-ipartársulat mai estélye alkalmából, a nagy számban összegyűlt iparosok egyhangú lelkesedésből fakadó hártalan tiszteletöknek és ragaszkodásuknak, adnak kifejezést, és áldják a Mindenhatót, hogy Nagyméltóságod az iparügyi kormány élén áll. Hő fohászunk, hogy nagyon sokáig legyen Nsgyméltóságod a megkezdett irányban, iparügyünknek bölcs gondozója. Éljen nagyon sokáig! Weidner Gusztáv elnök.

Ezen sürgönyre a mai napon a következő választ kaptak távirati uton:

Weidner Gusztáv cipész ipartestületi elnöknek Debreczen. Nagyon köszönöm a szives megemlékezést. Hegedűs Sándor.

* Halálozás. Bartholomaeidesz János, nyiregyházi lelkész, tb. főesperes, ki a tiszavidéki evang. egyházmegye elnökségét 2 évvel ezelőtt itt Debreczenben hivatalába beigtatta, 86 éves korában, lelkészkedése 64-ik évében egy heti szenvedés után meghalt. — Materny Lajos főesperest táviratilag hívták Nyiregyházára, hová a délutáni vonattal indult.

* Nyilvános nyugtázás. A f. évi Február 5-én Margittán a debreczeni ev. ref. főiskolai akadémiai ifjuság közreműködésével rendezett egyházi bál alkalmából, mely az iskola javára 340 korona tiszta jövedelmet hozott, a következők voltak szivesek felülfizetését tenni, akiknek nemes adományukért ez uton mond halás köszönetet az egyház előjárósága.

Örley Kálmán orsz. képvis. (N.-Vár) 20 kor, Fráter Vincze (G. Petri) 10 kor, Horváth Lajos 5 kor, Bónyi Adorján; Dr. Gerzselyi Arthur (Széplak) Balogh Ferencz (Debreczen) Toinay István, Horváth István, Dobó Imre (Szakál) Gerlach Mihály, Mann Mór, Kis Kálmán (Szil-Kraszna) 4—4 kor, Kiss Lajos, Simay Antal 3—3 kor, Nyisztor Atajos, Haas Róbert (Pappfalva), Dr. Maurer László, Altmann József, Altmann Mór, Jezerniczky Dénes, — S p e r k József, Doktor S u g a r Bertalan, Zakar Kálmán, Csengey József, Szatmáry Sándor (Érmfalva) Nagy Zsigmond (N.-Paczal) Balogh Ferencz, özv. Kiss Lajosné, Horváth Péter (N.-Vár), Henker Viktor, Mann Adolf, Gyóry Károly, Fremda Béla, özv. K. Szabó

Sándorné, özv. Szkleáyar Sándorné. ifj. K. Szabó György (Debreczen), Lendvay Lajos, Lichtmann Menyhért, Pogány Sándor, Szenyeyi József, Kovács Béla (Ottomány), Harstein Árpád, özv. Bereczky Antalné (Beal), id. Cs. Kulcsar Sándor, Micskey Antal 2—2 K., Schlögl Ferencz) Balogh Ignác, Paál Róza, Vass László (Szil.-Somlyó), özv. Szabó Györgyné, Klein Ignác, Helmann Lajos, Schwarz Sándor, Nagy Zsigmond, Prickel János (N.-Paczal) 1—1 korona.

* Kölcsönös Segélyező Egylet igazgatósága figyelmezteti a szövetkezet tagjait, hogy f. hó 18-án tartandó gyűlésig a tagok a nyáki a t a hét folyamán váltssák ki; mert a közgyűlésen az alapszabályok 31. §. értelmében, sem igazolványok, sem ezek nélkül s z a v a z a t i l a p o k k i nem adhatnak.

* Nagyot hallás. Egy gazdag hölgy, aki a nagyot hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi fűldobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, akiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a fűldobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzendők: Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.

Mulatságok.

* A függetlenségi párt bálja. Nem rég zajlott le a Bikában a függetlenségi kör pompás mulatsága, s ime február 24-ikére, farsang utolsó szombatjára ismét kilátásba van helyezve egy olyan mulatság, melynek hamisítatlan magyaros jellege, pompás sikere évek óta ismeretes közönségünk előtt.

Február 24-én lesz ugyanis a függetlenségi párt, a mi pártunk bálja.

A ki igazi magyar mulatságon akar részt venni, az készüljön e napra. Jó kedv, vigasság fogja uralni e napon a Bika fényes dísztermét, deli magyar ifjak és leányok fogják lejteni a magyar tánczok végtelen sorozatát.

A mulatságon ott lesz szeretve tisztelt képviselőnk, **Thaly Kálmán** is. Legyen tehát ott minden magyar ember, s legyen előtte emlékezetes az a magyar mulatság, melyet a debreczeni, szívvvel lélekkel magyar függetlenségi párt rendez.

* Vendéglősök és szállodások bálja. A debreczeni vendéglősök és szállodások márczius 8-án a Bika szálloda dísztermében mulatságot rendeznek. Az idén ez a mulatság fog a pinczérbál helyett tartani, a mi azonban a kedélyesség dolgából mit sem von le. hisz a nevezett napon a szállodások, vendéglősök együtt fognak mulatni pinczérékkel. A rendezőség élén Hauer Bertalan, a derék vendéglős áll, a ki a rendezőség nagy sorával már most erősen dolgozik a mulatság sikerének érdekében.

Mulatságok sorrendje:

Február 17. A csizmadia árucarnok-szövetkezet bálja.

Február 17. Az izr. nőegylet bálja a »Bika« szállóban.

Február 18. Iparos ifjak önképző egyletének bálja a »Bika« szállóban.

Február 24-én A függetlenségi párt bálja a bika szállodában.

Márczius 3-án szombaton: A kereskedő ifjak táncmulatsága az Arany Bika szálloda dísztermében.

Márczius 15-én az 1848/49-es honvédek bálja a Korona vendéglőben.

Márczius 15-én a Petőfi-dalkör társasvacsorával egybekötött hangversenye a »Bika« dísztermében.

Törvényszék.

A szélhámos háziasszony.

— Saját tudósítónktól. —

A törvényszék egy magyar asszonynak nyolcvannégyezer koronás csalása miatt tartott végtárgyalást. A bűnügyet nem jogtalanul szerzett összeg nagysága, hanem főképen a család módja teszi érdekessé. A vádirat így mondja el: K r a m p a R a n k a K r a m p a J á n o s n a k a t e m e s v a r i t a v i r ó h i v a t a l t i z s t j é n e k v o l t a f e l e s é g e. K r a m p a s o k a t b e t e g e s k e d e t t, a z t á n o t t h a g y t a h i v a t a l á t s G r á c z b a k ö t ö z t t a h o l 1 8 6 7. n o v e m b e r n e g y e d i k e n m e g h a l t. F e l e s g e t é s k é f e l n ö t t l e á n y a t n a g y s z ű k s é g b e n h a g y t a, s ő t h a r m a d f e l e z e r f o r i n t a d ó s á g a i s m a r a d t.

A család pedig mindössze négyszázhusz forint nyugdíjat kapott a magyar államtól.

Az özvegyet azonban nem ejtette kétségbe rossz anyagi helyzete. Megtalálta a módját, hogy pénzhez jusson s nagy lábon éljen leányaival. A távirathivatalnok özvegye órák hosszat kocsizott mindennap s a múlt évben májustól szeptemberig sikerül neki a bérkocsinál 1314 forint adósságot csinálni. Két ékszerésznél vagy kétezer forintos számlája volt. Hazbéra évenként 620 forintot tett ki. Az orfeumban páholyt berelt és pezsgőzött, a mi hónapoként négyszáz forinttal gyarapította adósságát. Ruhazkodni fejedelmi módon tudott. A házkutatáskor negyveóhat szoknyát és ötvennyolcz bluzt és derekat és tizenkilencz kalapot találtak nála.

Végre azonban unni kezdte ezeket az aprólékoságot s nagyobb dologra szánta magát. Hazat vett. Kiszemelt egy tizenkilenczezer forintos bérházat, a melyen 11,755 forint teher volt. Ezt átvette a vételár bátralekos özvegyet pedig betablatatta az eladóra. Így jutott a házhoz egy krajczár pénz nélkül. Még az átíratási költséget is az eladó val fizette. A mikor beköltözött a saját házába, jónak látta hogy valami foglalkozást keressen. És megjelent egy gráci lapban a következő kihirdetés.

Ezer forint tőkével 400—500 forint évi jövedelemhez juthat bárki, minden kockázat nélkül, tisztességes uton-módon. Keresteknek továbbá kaucióképes egyenek jó állásokra.

Es jöttek az áldozatok egyre-másra. Ki pénzt hozott, hogy ki dssa kamatra, ki megállás után jart. Az özvegy jól értett hozzá, hogyan lehet elkápráztatni a jóhiszemű embereket. Beszélt nagy örökségről, előkelő váltóadósairól, a kik közt arisztokraták, katona tisztek és főhivatalnokok vannak, előkelő urakról, a kik őt bízták meg azzal, hogy bizalmi állásokra ajánljon nekik embereket.

Ilyen módon sikerült neki körülbelül hatvan ezer forintot szerezni, ebből azonban vagy tizennyolcz ezret visszafizetett olyanoknak, a kik nagyon fenyegettek; adósságával együtt azonban mégis rámege a bűnös módon szerzett összeg hatvannégyezer forintra.

A mikor a tvszék megindította a bűnvádi eljárást Krampáné ellen s összeirtak adósságait es vagyonát, rájöttek, hogy egyetlen aktíváját, a hazat a következő adósságok terhelik: A város követelése csatornázásért 403 frt, kövezésért 700 frt, a tak-rékpénztáré 8 ezer frt, a régi tulajdonosé 7775 frt, magánoktól kölcsönként készpénz 14 ezer frt. Szóval a ház értéke sokkal kevesebb, mint a terhe. A 64.009 forintra pedig semmi földözet sincs. A tárgyalásra a panaszosok végtelen hosszú során kívül 50 tanut is beidézték, jobbára a Krampáné lakói közül. A tanuk mind azt vallják, hogy a vádlott igen előkelő és jószívű hölgy s többnek közülök értékes ajándékokat is adott hallgatásuk fejében.

Eluók: Mit kellett elhallgatniok?

Tanú: Az egyik kisasszonykanak 17 éves korában fia született s Krampáné nem akarta, hogy megtudják. Ez ártott volna neki.

Krampa Lujza, a kiróli tanu szolt s a ki bűnrészesség miatt szintén vád alá van helyezve, err- a leleplezésre keserves zokogásba tört ki. A mikor a vádlevelt fölolvastak, az elnök megkérdezte a fővádlottat, hogy bűnösnek érzi-e magát?

— Sok esetben igen, felelt Krampáné. Krampa Lujza is megvallotta bűnösséget s azzal mentegetőzött, hogy az ő neveltetésére kellett anyjának a sok pénz. Zongorára, idegen nyelvekre es könyvvezetésre tanították, ahoz pedig sok pénz kell.

A tárgyalás még néhány napig fog tartani, mert a panaszosok es tanuk kihallgatására igen sok idő kell.

IRODALOM.

A Kisfaludy társaság közlése. A mióta a Kisfaludy társaság keresztül ment azon a forradalmon, mely miatt az elnöki széktől Gyulai Pál megvált es úgy látszott, mintha új szellem hajnalhasadása volna, tegnapelőtt — Febr. 11. — tartotta meg az első ünnepélyes közlést, amely különben a társaság történetében immár az 53-dik.

A közlés külső képe nagyjában ugyanaz volt, mint az előbbi években. Rengeteg, tulnyomóan hölgyekből álló közönség, mely zsúfolásig megtöltötte az akadémia dísztermének parkettjét, a karzaton lelkes ifjuság es a terem felső részén levő pódiumon frakkos, fehér nyakkendőes Kisfaludyisták, a kik szinte teljes számmal megjelentek az ülésen.

A változás csak az elnöki asztalnál látszott, hol a főhelyen Gyulai Pál helyett Szász Károly ült. Emlékeznünk rá, hogy így volt tavaly is. Ezelőtt mikor Gyulai akadályozva volt, Szász Károly ült az elnöki széken, de akkor még Gyulai nem volt »bukott« es ha nem is ő szolt, de az ő szelleme uralkodott a társaságban, annyira, hogy Szász elnöki beszéde valójában nem volt más, mint rekapitulációja annak a nagy hatalomnak, melynek érzetében Gyulai 7 évvel ezelőtt még a napi sajtónak is neki támadt.

Most már másként történt. Szász Károly ugyan Gyulai említésével kezdte az elnöki beszédet, de egyébként nyoma s m volt benne az egykori elnök es irodalmi diktator harcziassz-leméből. Néhány kifakadástól eltekintve, hétkülekény hangú beszéd ez, egészen véve a Kisfaludy-társaság történetének a vazlata, a melynek megszerkesztésében az a cél vezetett a szónokot, hogy a mult dicsőségének felidézésével hajtsa tiszteletre a szépirodalmi akadémiák érdemében kételkedőket. A vállalkozás nem tulságosan nehéz, es Szász Karolynak kijár az elégtétel, hogy beszédével híven szolgált céljának.

A Kisfaludy-társaság közléseinek régi idő óta az elnöki beszéd a főpontja, de néhány év óta osztozik vel e szerepben az a beszéd, melylyel a közülest követő lakomán irodalmuk egy-egy ehunyt jelesét ünneplik. Az idén V a j d a Peter, a természet meleg szívé es lángoló képzelme költője volt soron a kinek érdemeit H e g e d ű s István méltatta szép beszédben.

E két beszéd közé illeszkedik az ülés programjának többi száma, a melyek között kivált B a r s o n y István egy novellája azután S z a b o l c s k a Mihály két költeménye es B e r z e v i c z i Albert olaszországi utleirása.

A bűnvádi itéletek szerkesztése cím alatt dolgozta föl dr. Balás Elemer budapesti kir. alügyész az új bűnvádi perrendtartásnak idevonatkozó szakaszait. A munka, a mely a Franklin-Társulat kiadásában ma hagyta el a sajtót, megfelelő példák kíséretében részletesen ismerteti mind okát a törvényes szabályokat es gyakorlati elveket, a melyek a kir. törvényszéki, kir. járásbírósi es az esküdtbírósi eljárás során hozott bűnvádi itéletek irásbanfoglalásánál szem előtt tartandók. Az itélek fejének, rendelkező részének es indokolásának szabályszerű megszerkesztésére vonatkozólag nyújt gyakorlati utmutatást a 137. oldalra terjedő kézikönyv, a mely az itéletek kül-lakja es belső tartalma szempontjából fontos tudni valókat minden egyes itéletfaj tárgyalásánál a szerinti foglalja rendszeres egészbe, a mint bűnösre szóló avagy fölmentő itélet megszerkesztéséről van szó. Kiterjed végül az újrafelvétel, az összbüntetést kiszabó s a büntetőtörvény 62. §-a alapján hozott ité-

letek es a megszüntető végzések szerkesztésére, valamint az irásbanfoglalás határidejére nézve fennálló törvényes rendelkezésekre is. Az új bűnvádi perrendtartás szabályai szerint készítendő itéletek tudvalevőleg nagy mértékben eltérő alakkal es tartalommal fognak birni az eddigi gyakorlat szerinti készített itéletekkel szemben s ennél fogva e munka, mely magyar jogi monografia-irodalmunkban e terén különben is az első, hasznos szolgálókat tehet az itélet szerkesztésére hivatottak kezében. A csinos kiállított könyv ára 1 korona 60 fillér.

CSARNOK.

Vonós négyes.

Irta: Gondy Káfyoly.

— Márton! siess vidd a czikket, majd elkéssel már nyolcz az óra... Aha! Itt vannak a favágók is, még pedig négyesével, csak bevégzik délig, az egy öl kompetenzia felvágatását?...

A teli ablakon a néma mozgás után itelve elég jól dolgoznak. A gyorsan változó kinematográfia szerű kepek csak úgy kápráztatják a szememet. Azt sem látom hirtelenében, melyik köztük a dirigens vállalkozó, ki dolgozik serényebben, szinte az erők parallelogrammjában az atlót keresem.

Ah! végre annyi vágyódás után egy udvari v o n ó s n e g y e s társulat tartja véletlenül matinee jét!... ki is álmodta volna ezt, még az este mikor a vacsoránál Kubeik csodáiról olvastunk!

Reggel eh gyomorra is jól esik jó zenét hallani, mit alattjak az embert az örökös n o t t u r n o v a l? — Nincsen abban semmi köszönet.

Teli hassal teli fővel kell is ide e l e g i a! a soiréen megjárja a »fidele Kupferstmid« is.

De még micsoda figyelmetlenség! az utca összes lakóit felverni édes almából, mert valaki, ki az utcába sem tartozik, mint a cserebogár zümmögött száz alsónak a fülebe. Miért nem küldi az a hős szerelmes kedvenc dalának a kottáját a reggelhez, a hogy azt az udvariass tanácsos tette? — Ugyan mit ér ha a cigány condolórozik es a gavallér valahol messze háta »méget« mint a dugó bogár az akácfa eldeleg? Azt hiszik, hogy az udvaromon csak mindig a h a v a s i k ü r t ö t trombazzak? Nyilvános, nem dugott kvar'ett, ... hibáj! Jano Hubay! Ide gyertek, itt tanuljatok!

Itt a vontatva szaggatott, működésből itélv; nem is annyira a Wagner mint az uborkafára felkapott szecessziós szárny volt tapasztalható.

Kiki kóta nélkül a saját nótáját visitotta ki durban, ki mollban, ki presto, ki adagio tempóban. — John a zenét csak kellemes zajnak nevezte, de hat ezen zajból az ablakomon csak olyasmi hallatszott, mint midőn a borbély műhelyben egyszerre négy embert borotvalnak es a kövéren magasán, a sovány es foghíjjason még mélyen zeng-zong a pofakaszta. A szecessziós divat, mindég a teadobozokon látható kínai népviseletre emlékeztet; a kínai zene is csak olyan nyakatekert lehet. Igazolja a Bécsben idözött kínai követ kinek a Thanhauser előadásából, a kezdete: a hangozás tetszett legjobban.

Isténem! Hof van az az idő, midőn öt éven keresztül minden pénteken házi zeneestélyen gyönyörködhettem a híres Huber (Hubay édes atyja) vonós négyesében?!... Beethoven, Mendelsohn es Volkman E moll négyesei mily feledhetlenek! — Volkman sokszor személyesen dirigálta szerzeményét es mi hallgatók mindannyiszor animato megjelneztük, de semmikép sem kompromitáltuk magunkat, mint egy bizonyos amerikai polgármester, ki pár év előtt egy mons're koncert lakomáján Beethoven éltette.

Mily édes, mily elragadó is voltak azok az E-moll négyesek! Mint a reggeli ha matos ködből bontakozott ki az elégias hangnem es lassan közeledett a megfelelő napos G-durja.

felé, mely csak rövid ideig szórta enyhe sugarait, és lelkem úgy örült, hogy újra az elégiába átesapott, mert boru a derűre jobban állik.

Van e szelid E-mollban oly valami bánatos, mi nem annyira behangoló, mint viaszgató. Ez onnan jön, hogy a megfelelő H septimája: meg az a örök rezgő fény, a 'ápláló remény, mit köt e rövid élethez. Az ember a természetétől e hangnemhez van kötve mint a dajka mese követ érelt korunkban. Ebben a hangnemben van megöröklítve Mendelsóhn szelleme, ebben a mi népdalaink jellege. Ki ne ösmerné Mendelsóhn E-moll capriccio-ját, gyönyörű őszi dalát: Der Herbstwind rüttelt die Bäume vagy Egressi B. Ereszkedik a felhőjét?

De még édes anya nyelvünkben is mennyire domináló az E-betű, mutatja a következő vers szak:

Vessen a végzet bármerre tiszik,
Csak nehéz szükség ne zavarja kedvem,
Mindenütt teljes meglepéssel,
Nézek az egre.

Lehet, hogy a favágók is úgy nézik az eget; de lehet, hogy a száraz fánál nem látnak egyebet!... én pedig a száraz fánál látom a vonót, rajta a lószórt, látom a lovat, mely futtában megosztja velünk a kenyeret. A fűrészfűrészes látom a nagy versenyt mi alatt ingadozik, majd roskadozik az ezeréves tölgy. Kérges kezek a kérgen, mérges szemek a mérlegen: ez kell, hogy eleve biztosítsa a test életét melegeit!...

Mig így az ablakomon elmélázom az időt, a négyes társaság már az Andante közepén jóval túl haladt. A szokásos pauzákat szigorúan betartották. Majd a primás hajjal kente fogós vonóját, majd a kontrás élesre csakozta tompa fogát; a brácsos is a láibli zsebében kontrázott; a kis bőgősnek még a sárga szeméről is lehetett olvasni, hogy nem a bőgőn, de a bagón járt az esze. Közben volt egy koronás panza és nem sokára nem arco de m a r c o körmükkel szaggatták a vég akkordot.

Erre a gazda R o s s i g n o l o Primó kifordult a tisztességes körből és a szikla rejtekből előszedte az üveghangu (flaggoleit) pálinkás butykost, melyen gyönyörű füstulákat kortyogtatott, a mi nagyon megütötte a többiek fület; bámulatukban csak úgy összenéztek. De nem csak néztek, de hozzá is láttak, meg is mérköztek és szép fugában a flaszólet flaska torokról torokra ragadt. Ez volt a "concert spirituel" látható és valóban élvezhető része.

Csak ne nevéssen a zenedei társaság, őket is csak Áron támogatja; ott van nyilvánosan az arany lyra alatt és az ajtója felett cégegerül a két hangzatos hét élem.

A mint túl voltak a társasága vastag részén is a primás marcao a markába fujt és evvel adta a jelt a folytatásra. Mielőtt megkezdék az Allegro-t, a secundások (alvállalkozók) megtömték a pipájukat, rá is gyújtottak, mint ok a con fusco-t így értelmezték. Most egyszerre csak úgy pattog a játék, ki

pizzicato, ki arco hetvenedik; a kicsipkézett vonó csak úgy volante siklik a nyírfa hátán. A Walkyrok nem dübörögtek, sem Erköng nem vagtatott oly nyilsebességgel, mint a félnapra ángazsált udvari házasság.

Már tíz óra lehetett, midőn az Allegro közepén két tag leteszi a vonóját és ugyan m a r t e l l a t o fejszével kapacizálják elébb az engedékenyebbeket, majd az önféjű tuskókat. Oda is vágta egy némelyiknek, akár K o m j a t h y S z é l l Kálmánnak.

Az Adagio sost-enuto kivételesen a végén következett, midőn valamennyien t u t t i a marukat nyújtották, és én köztük az obligate solo-t a legnagyobb csend kíséretében játszhattam.

Van e társaságnak elég tisztesség tudása, nem zsarolók, sem oly pogány (paganus) Pa g a i n i s t a k, hogy a díjját már akkor kérik, mikor még az ország határán es a publikum eszen túl járnak. Beéri, ha a bemenetet a kiérdemelt kimenetelnél megtapja.

Tizenegy óra! Ötől tizenegyig éppen hat óra. Jó hosszú concert az alatt sok tizenhatóra kellett aprítani az egész majszát. És mit kerestek, talán 600 forintot két óra alatt? Igen ám; a 480 fillérből egy-egynek tíz fillér jutott egy órára. Szegények! holnap újra da capo kezdhetik!... Ha a Péterfűlérek is ilyenek a gyűlönekek, akkor a Luirinal-septette bizonyosan kevesebbet hegedülne.

Coda: Hat a helybeli zenekedvelők köre miért is olyan zartkörű? Valjon kinek és mennyiért muzsikálhatnak a régi részvényesek pén en épült zenéjében?

Nyilt-tér.

A modern therapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan **FERENCZ JÓZSEF** keserű vizet ajánlják. A **Ferencz József keserű viz** már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

A híres HALDEK-féle Elit-magvak

u. m. 95 % csiraképeségű

Oberndorfi répamag

95 1/2 % tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ó cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart

A cég debreczeni képviselője: **KONRAD L. ur Arany János-utca 28. sz.**

1 főnyeremény 100.000 kor. értéktárgy,
1 főnyeremény 20.000 korona értéktárgy stb.,
20% levonással készpénzben nyerhető
a **Budapesti Poliklinikai Egyesület** kórháza javára rendezett
Nagy Jótékonysági Sorsjáték

egyetlen sorsjeggyel.

Minden sorsjegy még két húzáson utánfizetés nélkül játszik, dacára annak egy sorsjegy ára

csak egy korona.

V-dik húzás visszavonhatlanul

holnap február hó 14-én.

Sorsjegyeket ajánl a

Nagy Jótékonysági Sorsjáték

kezelésére, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára,

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy. kir. államvasutak személypénztárai és minden csehánytőzsdé.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszerlára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborkíték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.